

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku informuje, że na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pod adresem <http://www.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki> ukazał się dokument definiujący sposób gromadzenia przestrzennych danych przyrodniczych przez GDOŚ pod nazwą: „*Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych*” – wersja 2019.1. W oparciu o te wytyczne RDOŚ w Gdańsku przygotował strukturę bazy danych pozwalającą gromadzić wytworzone dane.

Zgodnie z aktualnymi założeniami nowy standard danych GIS składa się ze zbiorów danych (tzw. warstw przestrzennych) zorganizowanych w strukturę geobazy (jako klasy obiektów) lub oddzielnych plików otwartego formatu grafiki wektorowej ESRI Shapefile, z rozbudowanymi tabelami atrybutów, bez stosowania tabel nieprzestrzennych .dbf („obse”, „wska”, „zagr”, „dziaochr”) i identyfikatorów globalnie unikatowych GUID. Warstwy te umożliwiają przechowywanie informacji o poszczególnych przedmiotach ochrony. W przygotowanej przez RDOŚ strukturze zostały one określone mianem „warstw głównych”.

Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do wypełniania „warstw dodatkowych” (folder warstwy_dodatkowe), zgodnie z potrzebami wynikającymi ze struktury opracowania, w zależności od wyników badań.

Warstwy główne – zbiór danych dotyczących potwierdzonych stanowisk i obszarów występowania populacji poszczególnych gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, a także lokalizacji występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim. Tabele atrybutów poszczególnych warstw należy wypełniać zgodnie z wytycznymi GDOŚ. Dodatkowo we wszystkich tabelach atrybutów warstw głównych utworzone zostało pole (kolumna) o nazwie „**ident_stano**” – identyfikator stanowiska, który umożliwi powiązanie informacji pomiędzy obiektami zawartymi w warstwie głównej z warstwami dodatkowymi.

Warstwy dodatkowe – zawierające dane szczegółowe, należy wypełniać zgodnie z poniższą tabelą.

Nie planuje się gromadzenia w strukturach GIS danych oceniających stan i zasobność poszczególnych przedmiotów ochrony – parametrów, wskaźników stosowanych w SDF, PMŚ GIOŚ, ani treści zdjęć fitosocjologicznych. Dane te zostaną umieszczone w dokumentacji, między innymi w postaci kart oceny stanu ochrony gatunku na stanowiskach i w tabelach fitosocjologicznych zestawionych w plikach .xls. Relacjonowanie tych danych z geometrią przestrzenną będzie możliwe poprzez zastosowanie identyfikatora stanowiska.

UWAGA: liczba kolumn w warstwach dodatkowych została zredukowana do minimum, konieczne jest uważne wypełnianie wszystkich pól (kolumn) zarówno w warstwach głównych jak i dodatkowych, aby umożliwić pracę na danych połączonych w większej bazie, pochodzących z różnych opracowań.

WARSTWA	KOLUMNA	Rozwinięcie skróconej nazwy kolumny	Dodatkowe objaśnienie
wszystkie warstwy	ident_stano <i>(w warstwach głównych kolumna ostatnia, w warstwach dodatkowych kolumna pierwsza)</i>	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej, umożliwiający relację danych z różnych warstw, powiązanie danych przestrzennych z informacjami zawartymi w pliku tekstowym oraz sortowanie danych według obszaru Natura 2000. Identyfikator powinien się składać z <u>3 części oddzielonych podkreślnikiem</u> : 1) <u>numeru obszaru Natura 2000</u> , 2) 4-10 znaków określających przedmiot ochrony, 3) numeru porządkowego stanowiska, np. PLH220034_Liparloes_17, PLH220025_strzebla_4, PLH220027_7150_32. Przyjęty sposób porządkowania (numerowania) stanowisk zostanie opisany w dokumentacji. W zależności od trybu prac terenowych numeracja stanowisk będzie ciągła lub rozdzielona pomiędzy stwierdzenia pozytywne i negatywne i będzie ciągła w obrębie poszczególnych przedmiotów ochrony lub ciągła w obszarze objętym inwentaryzacją niezależnie od przedmiotu ochrony. Opracowanie (GIS i tekst) ma być uporządkowane i spójne.
wszystkie warstwy główne	GAT	Kod gatunku lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Podczas pracy w strukturze geobazy – zastosowanie rozwijanej listy słownikowej. Podczas pracy na plikach shapefile – wpisanie z klawiatury kodu odpowiadającego nazwie gatunkowej (siedlisku przyrodniczemu Natura 2000), zgodnie z listami słownikowymi zamieszczonymi w opracowaniu GDOŚ.
zagrozenia_pkt zagrozenia_lin zagrozenia_plgn <i>jedno zagrożenie istniejące LUB potencjalne = jeden wiersz w tabeli atrybutów, UWAGA: proszę nie podawać zagrożeń istniejących i potencjalnych w jednym wierszu</i> <i>jeśli przedmiotowi ochrony przypisuje się więcej zagrożeń o tej samej geometrii należy skopiować tę geometrię (nowy obiekt) i uzupełnić ją o nowe atrybuty</i>	ident_stano	Identyfikator stanowiska	j.w. wszystkie zagrożenia dotyczące jednego przedmiotu ochrony na stanowisku będą posiadały ten sam identyfikator stanowiska
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod siedliska przyrodniczego</u> Natura 2000, wpisane z klawiatury (uwaga! inaczej niż w przypadku warstw głównych, gdzie podaje się informację zakodowaną, zgodnie z listami słownikowymi GDOŚ).
	data	Data obserwacji	W przypadku problemów z zastosowaniem innego formatu daty np. DD.MM.RRRR spróbować RRRR-MM-DD.
	kod_ist	Kod zagrożenia istniejącego	Zgodnie z zał. 5 do „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000”. Wybierając kod oddziaływania należy podać możliwie najdokładniejszą klasyfikację (poziom 3). W przypadku braku takiej możliwości należy zastosować kod poziomu 2.
	zagr_ist	Opis zagrożenia istniejącego	Opis oddziaływania stwierdzonego w obrębie obiektu, z podaniem informacji szczegółowych, charakterystycznych dla tego obiektu.
	ranga	Ranga zagrożenia istniejącego	Zgodnie z „Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” na stronie 41, podać rangę zagrożenia:

WARSTWA	KOLUMNA	Rozwinięcie skróconej nazwy kolumny	Dodatkowe objaśnienie
<p><i>w GIS należy umieścić tylko te zagrożenia, których lokalizację można określić przestrzennie, tzn. jeśli zagrożenie ma charakter bardziej ogólny np. susze, zmiany klimatu, to nie umieszczamy go w GIS, np.: zanieczyszczenia wody w rzece – nie dowiązujemy tego zagrożenia do geometrii stanowiska, założonego transektu, czy badanego fragmentu rzeki, wiedząc, że zjawisko to ma szerszy zakres</i> ALE: <i>gdy zidentyfikowane zostanie konkretne źródło zanieczyszczeń to jego lokalizację (choćby przybliżoną) należy umieścić w GIS, bez względu na to czy obiekt ten leży w obszarze objętym inwentaryzacją czy poza jego granicami – dotyczy to wszystkich zagrożeń (istniejących i potencjalnych)</i></p>			<p>H – maksymalnie pięć zagrożeń o negatywnym oddziaływaniu o istotnym bezpośrednim lub natychmiastowym wpływie i/lub dotyczących przeważającej części obszaru, M – zagrożenia o umiarkowanym bezpośrednim lub natychmiastowym oddziaływaniu o dominującym charakterze pośrednim i/lub dotyczącym około połowy obszaru, L – zagrożenie o niewielkim bezpośrednim lub natychmiastowym oddziaływaniu o charakterze wyłącznie pośrednim i/lub oddziaływaniu na niewielką część obszaru.</p>
	kod_pot		Zgodnie z zał. 5 do „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000”. Wybierając kod oddziaływania należy podać możliwie najdokładniejszą klasyfikację (poziom 3). W przypadku braku takiej możliwości należy zastosować kod poziomu 2.
	zagr_pot		Opis oddziaływania potencjalnego (dla obiektu).
	ranga	Ranga zagrożenia potencjalnego	<p>Zgodnie z „Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” na stronie 41, podać rangę zagrożenia: H – maksymalnie pięć zagrożeń o negatywnym oddziaływaniu o istotnym bezpośrednim lub natychmiastowym wpływie i/lub dotyczących przeważającej części obszaru, M – zagrożenia o umiarkowanym bezpośrednim lub natychmiastowym oddziaływaniu o dominującym charakterze pośrednim i/lub dotyczącym około połowy obszaru, L – zagrożenie o niewielkim bezpośrednim lub natychmiastowym oddziaływaniu o charakterze wyłącznie pośrednim i/lub oddziaływaniu na niewielką część obszaru. W uzasadnionych przypadkach, gdy nie jesteśmy w stanie przewidzieć intensywności zagrożenia potencjalnego, można pominąć. Są jednak takie jak np. udroźnienie rowu melioracyjnego na torfowisku, którego skutki jesteśmy w stanie przewidzieć jako H.</p>
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi
<p>dzialania_pkt dzialania_lin dzialania_plgn</p> <p><i>(kolumny ident_stano, GAT, data, uwagi – jak przy zagrożeniach)</i></p> <p><i>każdy kolejne działanie to kolejny wiersz (obiekt) z tym samym identyfikatorem stanowiska</i></p>	kod_dziala	Kod proponowanego działania ochronnego	Kod proponowanego działania ochronnego zgodnie z udostępnioną tabelą .xls pn.: „Działania ochronne raportowanie 2018”
	opis_dziala	Opis proponowanego działania ochronnego	Opis proponowanego działania ochronnego dla obiektu, z podaniem informacji szczegółowych, charakterystycznych dla tego obiektu (NIE nazwa działania z ww. tabeli).

WARSTWA	KOLUMNA	Rozwinięcie skróconej nazwy kolumny	Dodatkowe objaśnienie																				
weryf_pkt, weryf_plgn <i>(stanowiska, powierzchnie weryfikowane w ramach umowy)</i> <i>warstwa ta powstaje <u>zawsze</u> – nawet jeśli występowanie poszukiwanego przedmiotu ochrony nie zostanie potwierdzone</i> <i>warstwa zachowuje informację o lokalizacji wszystkich zweryfikowanych powierzchni i wyniku badań, zarówno pozytywnym jak i negatywnym na zasadzie jest/brak</i>	ident_stano	Identyfikator stanowiska	<p>Identyfikator badanej powierzchni – jeśli kontrola terenowa wykaże brak występowania badanego przedmiotu ochrony i tak należy zastosować w warstwie identyfikator kontrolowanej powierzchni, zgodnie z opisem podanym w pierwszym wierszu tabeli. Numeracja weryfikowanych miejsc o stwierdzeniach pozytywnych lub negatywnych badanego przedmiotu ochrony, może być ciągła lub rozdzielona, zgodna z numeracją zastosowaną w dokumentacji.</p> <p>UWAGA: w projekcie „Bank Danych” jeśli założeniem było np. badanie siedliska 7230 (wynik poprzednich inwentaryzacji), a w terenie okazało się że jest 7140 to obiekt ten zostanie opisany następująco:</p> <table><tr><td>ident_stan</td><td>GAT</td><td>data</td><td>wynik</td><td>uwagi</td></tr><tr><td>PLH220034_7140_17</td><td>7230</td><td>2019-07-15</td><td>brak</td><td>zamiast płatu 7230 jest 7140</td></tr></table> <p>Gdyby zamiast płatu siedliska 7230 (wytypowanego do weryfikacji z mapy lub na podstawie danych literaturowych) było w tej lokalizacji zbiorowisko roślinne niestanowiące aktualnie siedliska przyrodniczego Natura 2000 (pastwisko lub płat utracił znamiona siedliska N2000) obiekt ten zostałby opisany następująco:</p> <table><tr><td>ident_stan</td><td>GAT</td><td>data</td><td>wynik</td><td>uwagi</td></tr><tr><td>PLH220034_BS_17</td><td>7230</td><td>2019-07-15</td><td>brak</td><td>brak siedliska N2000, łąka na zmurszałym torfie</td></tr></table>	ident_stan	GAT	data	wynik	uwagi	PLH220034_7140_17	7230	2019-07-15	brak	zamiast płatu 7230 jest 7140	ident_stan	GAT	data	wynik	uwagi	PLH220034_BS_17	7230	2019-07-15	brak	brak siedliska N2000, łąka na zmurszałym torfie
	ident_stan	GAT	data	wynik	uwagi																		
	PLH220034_7140_17	7230	2019-07-15	brak	zamiast płatu 7230 jest 7140																		
	ident_stan	GAT	data	wynik	uwagi																		
	PLH220034_BS_17	7230	2019-07-15	brak	brak siedliska N2000, łąka na zmurszałym torfie																		
GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod</u> siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.																					
data	Data obserwacji	<p>W przypadku kilku kontroli terenowych na tej samej powierzchni podać datę tylko jednej z nich; gdy wyniki były różne podać datę jednej wizytacji z pozytywnym stwierdzeniem gatunku.</p> <p>W przypadku problemów z zastosowaniem innego formatu daty np. DD.MM.RRRR spróbować RRRR-MM-DD.</p>																					
wynik	Wynik obserwacji	brak / jest – całościowo podczas prac terenowych na stanowisku, tj. jeśli podczas co najmniej jednej kontroli terenowej zaobserwowany został badany przedmiot ochrony wpisać jest.																					
uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi dotyczące obserwacji, np. liczba kontroli, liczba pozytywnych stwierdzeń gatunku, stwierdzenie innego siedliska przyrodniczego itd.																					
transekt_pkt,	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator badanej powierzchni																				

WARSTWA	KOLUMNA	Rozwinięcie skróconej nazwy kolumny	Dodatkowe objaśnienie
transekt_lin, transekt_plgn <i>(gdy badania prowadzone są na transektach, zwłaszcza w siedliskach przy ocenie stanu ochrony)</i>	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod</u> siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.
	opis	Opis	początek transektu / środek transektu / koniec transektu / rodzaj czynności: np. odłowy kontrolne / nasłuch / sprawdzanie dziupli itd.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi, np. informacja o tym, że transekt składał się z jednego punktu z uwagi na niewielką powierzchnię płatu.
monito_pkt, monito_lin, monito_plgn <i>(propozycja lokalizacji stałych punktów monitoringowych)</i>	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod</u> siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.
	opis	Opis	Np. początek transektu / środek transektu / koniec transektu
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi
zdj_fito <i>(lokalizacja zdjęć fitosocjologicznych)</i>	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator badanej powierzchni
	nr_zdj	Numer zdjęcia	Numer zdjęcia fitosocjologicznego <u>zgodny z numerem nadanym w tabeli .xls</u> , załączonej do dokumentacji; warto zastosować w tabeli .xls i w GIS kombinację identyfikatora stanowiska i numeru zdjęcia – np. PLH220034_7230_5_zdj2 (Jeziora Wdzydzkie, płat siedliska przyrodniczego 7230, stanowisko nr 5, zdjęcie fito nr 2 (z 2 lub 3 wykonanych w płacie)); jeśli numeracja w tabeli .xls będzie inna proszę podać numer zgodny z tabelą, wtedy w uwagach należy dodać informację, które to jest zdjęcie w płacie/dotyczące gatunku – np. zdj. 2 z 3.
	X	Szerokość geograficzna	W stopniach dziesiętnych (decimal degrees DD)
	Y	Długość geograficzna	W stopniach dziesiętnych (decimal degrees DD)
	data	Data wykonania zdjęcia fitosocjologicznego	W przypadku problemów z zastosowaniem innego formatu daty np. DD.MM.RRRR spróbować RRRR-MM-DD.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi (por. nr_zdj).